

Martina Borovčak

Predstavljanje dvojezičnog izdanja knjige Thomae Archidiaconi Spalatensis Historia Salonitanorum atque Spalatinorum pontificum / Archdeacon Thomas of Split: History of the Bishops of Salona and Split

Među brojne promocije raznih stručnih izdanja i održane znanstvene skupove koji su obilježili ovu akademsku godinu ubrajamo i dvojezično izdanje Tome Arhidakona i njegova poznatog djela. Presentacija knjige Thomae Archidiaconi Spalatensis *Historia Salonitanorum atque Spalatinorum pontificum / Archdeacon Thomas of Split: History of the Bishops of Salona and Split* održana je u Vijećnici Filozofskog fakulteta 13. prosinca 2006. godine. Nijedan povjesničar ne završi svoje akademsko obrazovanje a da se nije susreo s tim jednim od najvažnijih izvora hrvatske ali i europske srednjovjekovne povijesti. Na promociji se nastojalo ukratko prikazati kratku povijest naših saznanja o Tomi, misleći pritom ponajprije na izdanja njegovih djela i na važnost ovog dvojezičnog (latinsko-engleskog) izdanja.

Presentaciji knjige nazočio je tim koji je i radio na ovome izdanju, mr. sc. Damir Karbić, prof. dr. sc. Mirjana Matijević-Sokol, prof. dr. sc. Olga Perić i kao posebni gost s CEU u Budimpešti prof. dr. sc. J. R. Sweeney te mnogi poznati medievisti Filozofskog fakulteta i predstavnici medija. Time je demonstrirano kako je ovo izdanje osobito važno kao izuzetni napredak u istraživanju navedene tematike i suradnje s europskim stručnjacima.

Toma Arhidakon, Splitsanin koji je svojim djelovanjem obilježio povijest svog rodnoga grada u 13. stoljeću, ali i šire, u baštini nam je ostavio svoje djelo *Historia Salonitana - povijest salonitanskih i splitskih prvosvećenika*, vrlo važan izvor koji i dalje treba proučavati. Među prvima je to učinio Ivan Lučić u svojem priručniku za hrvatsku povijest *De regno Croatiae et Dalmatiae* (izašlo u Amsterdamu 1666. godine), a u kojem se kao vrelo pronašla i Tomina *Historia Salonitana*, ime koje mu je dodijelio sam Lučić prema početnim riječima i koje je se zadržalo uvriježeno do danas. Slijedi izdanje Franje Račkog izdano posmrtno krajem 19. stoljeća, a zatim šezdesetih godina 20. stoljeća prvi integralni prijevod *Salonitanske povijesti* na hrvatski jezik Vladimira Rismonda uz crno-bijeli faksimil beneventanskog kodeksa.

Ovo latinsko-englesko izdanje velik je doprinos znanstvenoj historiografiji, osobito ako imamo na umu da je engleski jezik danas ono što je bio latinski jezik u Tomino vrijeme i u onodobnoj Europi. Samim time na svojevrsan način zaokružen je ciklus u izdavanju Tomina djela, koji je počeo knjigom Nenada Ivića *Domisljanje prošlosti*, nastavio se izdavanjem monografije *Toma Arhidakon i njegovo djelo* Mirjane Matijević-Sokol, da bi zatim dobili i izdanje samog izvora 2003. godine u čijem nastanku su sudjelovali Olga Perić s priređenim prijevodom na hrvatski jezik, Mirjana Matijević-Sokol s bilješkama te akademik Radimir Katičić sa svojom studijom. Kasnije je izdan i *Zbornik radova* s međunarodnog znanstvenog skupa posvećenog Tomi održanog 2000. godine, a valja spomenuti i rusko izdanje filologinje Olge Akimove napravljeno prema latinskom izvorniku preuzetom od Račkog. Osim navedenog, ovim izdanjem Toma je približen europskom krugu a i šire, s objedinjenjem dosadašnjih istraživanja na toj temi. Latinski izvornik preuzet je iz izdanja Književnog kruga iz 2003. godine, prof. Olge Perić, priređenog prema splitskom beneventanskom kodeksu, ali bez tekstualnih inačica iz drugih rukopisa, dok je engleski prijevod u osnovi rad prof. J. R. Sweenyja. Izdanje (u nakladi Central European University) dopunjeno je i podacima o Tomi i njegovu djelu odnosno rukopisnoj ostavštini. Zahvaljujući prof. Olgi Perić Toma nam je predstavljen kao pisac, a knjiga je opremljena i ostalim segmentima kritičkog izdanja poput karata, indeksa, popisa literature i sl.

Možemo zaključiti kako će ovo dvojezično izdanje zasigurno pripomoći afirmaciji djela Tome Arhidakona, u europskim, ali i u svjetskim razmjerima.

Jednako tako, na samom kraju izvješća, posebno bismo zahvalili prof. Mirjani Matijević-Sokol koja nam je pomogla u pisanju izvješća.

PRO TEMPORE

ČASOPIS STUDENATA POVIJESTI

Pro tempore

Časopis studenata povijesti
godina IV, broj 4, Zagreb, 2007.

Glavni i odgovorni urednik

Goran Mihelčić

Uredništvo

Martina Borovčak, Vanja Dolenc, Goran Mihelčić, Filip Šimetin Šegvić

Urednički savjet, odabir i redaktura rasprava i članaka

Maja Crnjac

Dizajn i priprema za tisak

Nela Marušić
Željka Jordan

Lektura i korektura

Martina Kovačević
Jasna Šarić

Prijevodni sažetaka na engleski jezik

Davor Šoštarić

Izdavač

ISHA Zagreb - Klub studenata povijesti

Naklada

Tiskano u 500 primjeraka

Tvrdnje i mišljenja u objavljenim radovima izražavaju isključivo stavove autora i ne predstavljaju nužno stavove i mišljenja uredništva i izdavača. Izdanje časopisa ostvareno je uz novčanu potporu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i izdavačke kuće Profil International. Zahvaljujemo izdavačkoj kući Profil International na financijskoj potpori u tiskanju ovog broja. Časopis je besplatan.

Adresa uredništva:

ISHA Zagreb - Klub studenata povijesti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3, 10000 Zagreb

E-mail:

isha.protempore@gmail.com